

**ОЦІНКА РІВНЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ
ПОШИРЕННЯ КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ
(COVID-19)**

**Звіт за результатами онлайн-опитування
(16.03.2020-20.03.2020 р.)**

Житомир–2020

ЗМІСТ

Загальна інформація	3
Блок 1. Продовольча безпека	4
Рис. 2. Чи робили останнім часом Ви або Ваша сім'я запаси харчових продуктів?	4
Рис. 3. Групи продуктів, які Ви купували	4
Рис. 4. Чи виникають у Вас проблеми із придбанням харчових продуктів?	5
Рис. 5. З придбанням яких саме продуктів харчування у Вас виникає проблема?	5
Блок 2. Забезпеченість медикаментами, захисними засобами	6
Рис. 6. Чи робили Ви останнім часом запаси будь-яких медикаментів?	6
Рис. 7. Чи робили Ви останнім часом запаси медикаментів від хронічних захворювань членів Вашої родини?	6
Рис. 8. Чи робили Ви останнім часом запаси медикаментів від респіраторних вірусних захворювань?	7
Рис. 9. Чи виникають у Вас проблеми із придбанням медикаментів?	7
Рис. 10. Чи забезпечені Ви та члени Вашої родини захисними та дезінфікуючими засобами?	8
Рис. 11. Чи дотримуетесь Ви правил захисту від вірусної інфекції (часте миття та дезінфекція рук, уникнення контакту рук із обличчям, дистанція від людей 1–1,5 м, уникнення скупчення людей тощо)?	8
Рис. 12. Чи згодні Ви із введенням карантину з метою запобігання поширення коронавірусної інфекції на території України?	9
Блок 3. Рівень занепокоєності громадян	10
Рис. 13. Вкажіть Ваш рівень тривоги щодо поширення коронавірусної інфекції в Україні.....	10
Рис. 14. Чи існує у Вас тривога щодо можливості виникнення дефіциту харчових продуктів в умовах посилення карантинних заходів?	10
Рис. 15. Якими будуть Ваші дії у разі виявлення значної кількості випадків коронавірусної інфекції у Вашому регіоні?	11
Висновки	11

Загальна інформація

Можливість мінімізації негативних соціально-психологічних та економічних наслідків пандемії коронавірусної інфекції (ПКІ) передбачає, зокрема, необхідність збору та аналітичної оцінки оперативної інформації щодо поведінки та суспільних настроїв населення на різних етапах розвитку ПКІ. Збір і обробка такої інформації надає можливість оцінити рівень соціальної безпеки в країні та більш чітко і виважено формувати систему відповідних заходів державної політики.

Фахівцями Поліського національного університету спільно з Житомирською міською радою та регіональними ЗМІ проведено анонімне онлайн-опитування громадян України, метою якого був збір емпіричного матеріалу щодо поведінки та настроїв населення в умовах оголошення ПКІ та впровадження карантинних заходів. Збір та обробка даних проведена у середовищі ArcGis.

Протягом п'яти днів карантину опитано 1953 респонденти, 62 % з яких (1218 осіб) проживають на території Житомирської області (рис. 1). Питома вага опитаних жінок склала 58 %, а чоловіків – 40 % (2 % не дало відповідь на вказане запитання). Найбільша питома вага опитаних (50 %) припадає на працюючих громадян України. Опитані респонденти – це здебільшого жителі міст (68 % осіб). На сільське населення припадає 21 % опитаних.

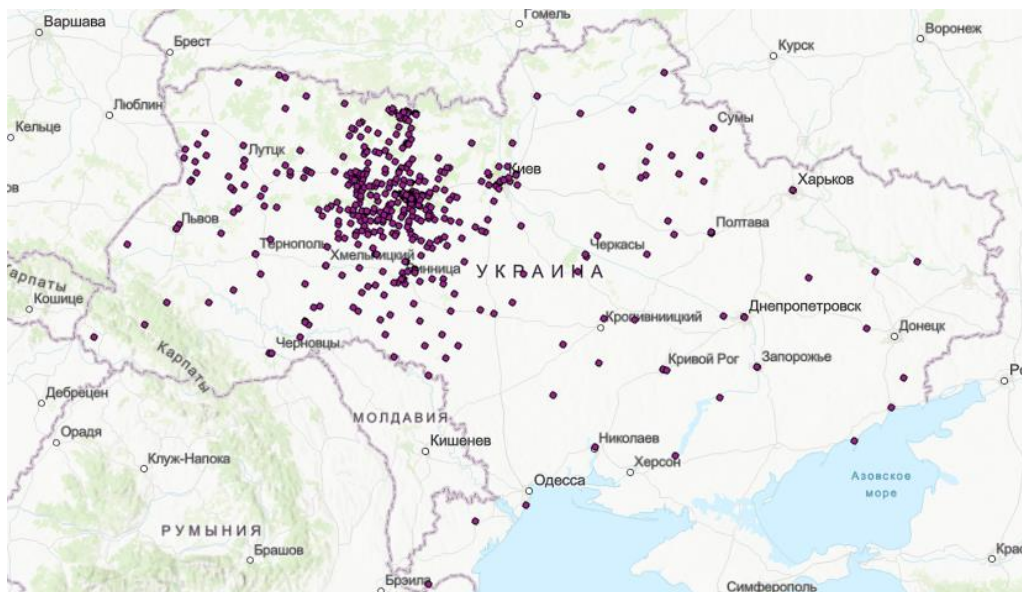

Рис. 1. Географічний розподіл респондентів

Встановлено, що основними джерелами інформації про коронавірус для опитаних громадян України є телебачення, інтернет-сайти новини і Facebook (41-44% відповідей).

Блок 1. Продовольча безпека

Мета: оцінити наміри та поведінку громадян щодо масових закупівель харчових продуктів для подальшої оцінки ймовірних загроз продовольчій безпеці країни/регіону.

У перший тиждень карантину трохи більше половини опитаних не робили запасів харчових продуктів. При цьому 43% робили такі запаси на наступні 2 тижні (рис. 2).

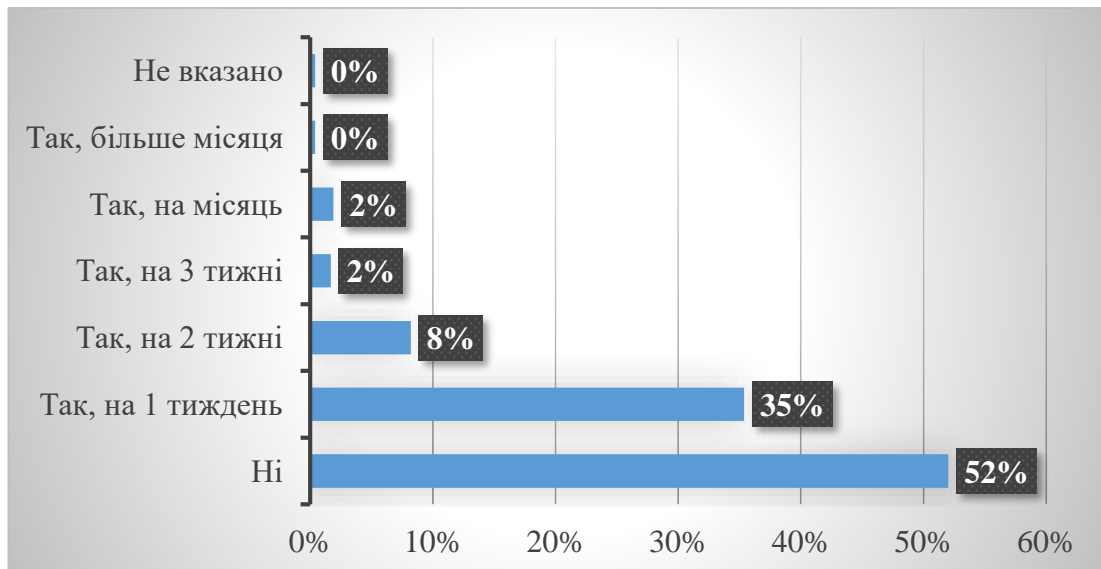

Рис. 2. Чи робили останнім часом Ви або Ваша сім'я запаси харчових продуктів?

Більшість респондентів закупували крупи (16%), м'ясні та ковбасні вироби, фрукти та овочі (рис. 3).

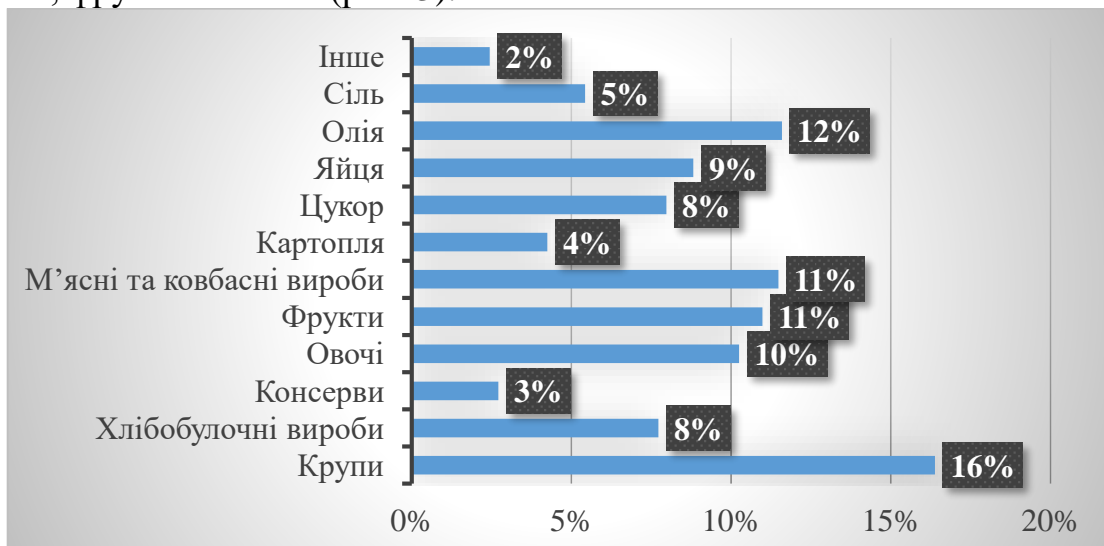

Рис. 3. Групи продуктів, які Ви купували

Переважна частина опитаних акцентувала увагу на відсутності (89%) або частковій відсутності (8%) проблеми дефіциту харчових продуктів (рис. 4).

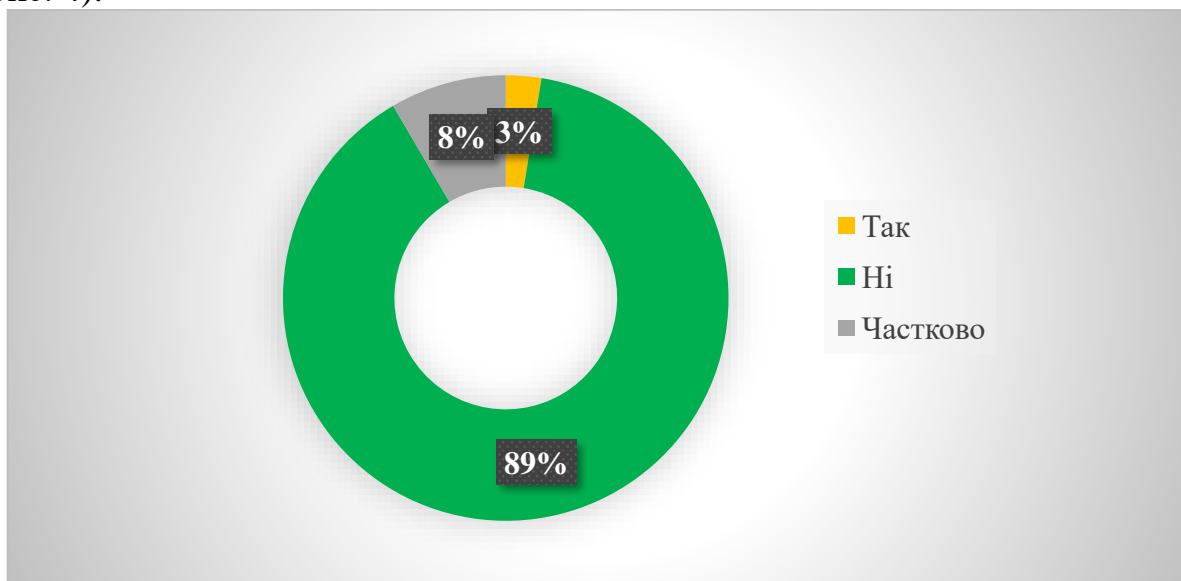

Рис. 4. Чи виникають у Вас проблеми із придбанням харчових продуктів?

Згідно із спостереженнями опитаних, інколи виникають проблеми із закупівлею круп'яних виробів (рис. 5).

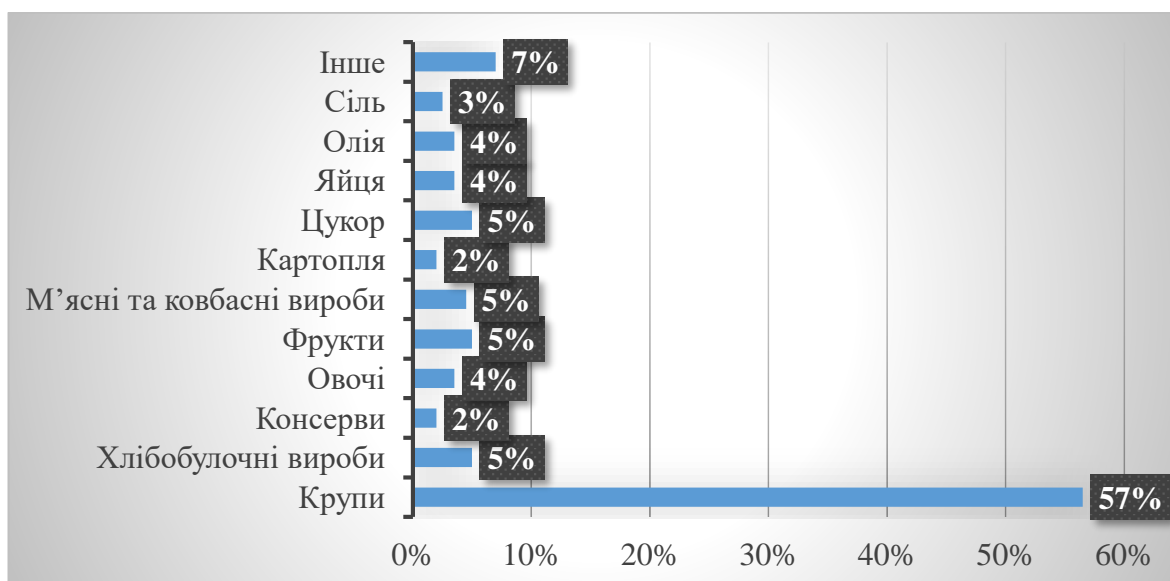

Рис. 5. З придбанням яких саме продуктів харчування у Вас виникає проблема?

Блок 2. Забезпеченість медикаментами, захисними засобами

Мета: 1. Оцінити наміри громадян щодо масових закупівель медикаментів та захисних засобів для подальшої оцінки ймовірного їх дефіциту; 2. Оцінити рівень усвідомлення населенням загрози ПКІ для подальшої оцінки ефективності та необхідності посилення інформаційної політики щодо небезпеки ПКІ.

Понад 70 % респондентів протягом перших днів карантину не робили запасів медикаментів (рис. 6).

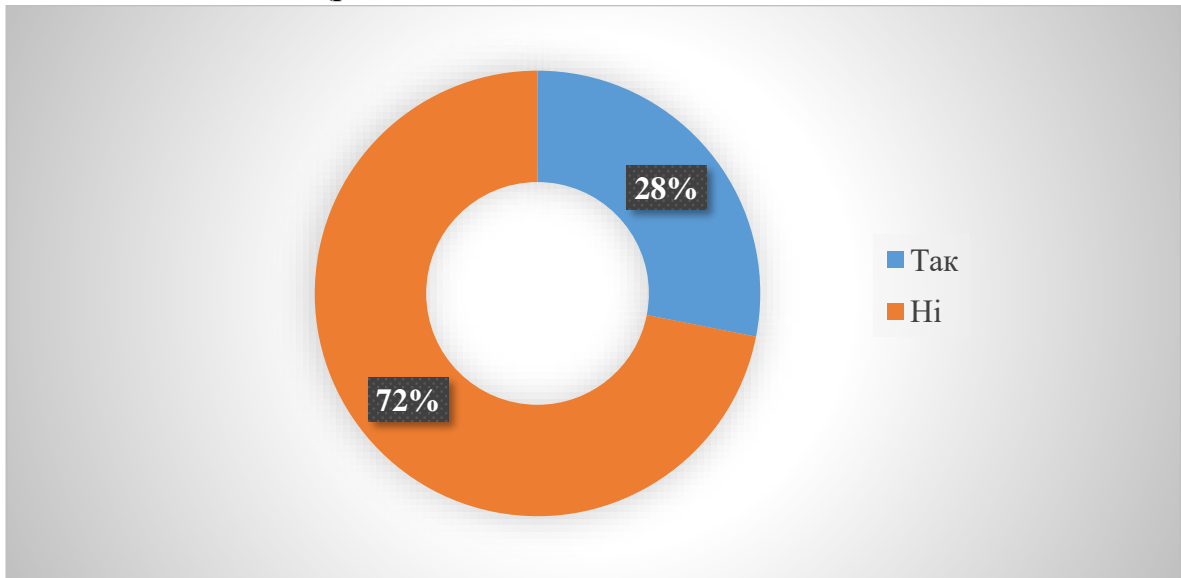

Рис. 6. Чи робили Ви останнім часом запаси будь-яких медикаментів?

Запаси медикаментів від хронічних захворювань робили лише 19 % опитаних, тоді як понад 80 % не бачили ймовірності виникнення дефіциту необхідних їм ліків (рис. 7).

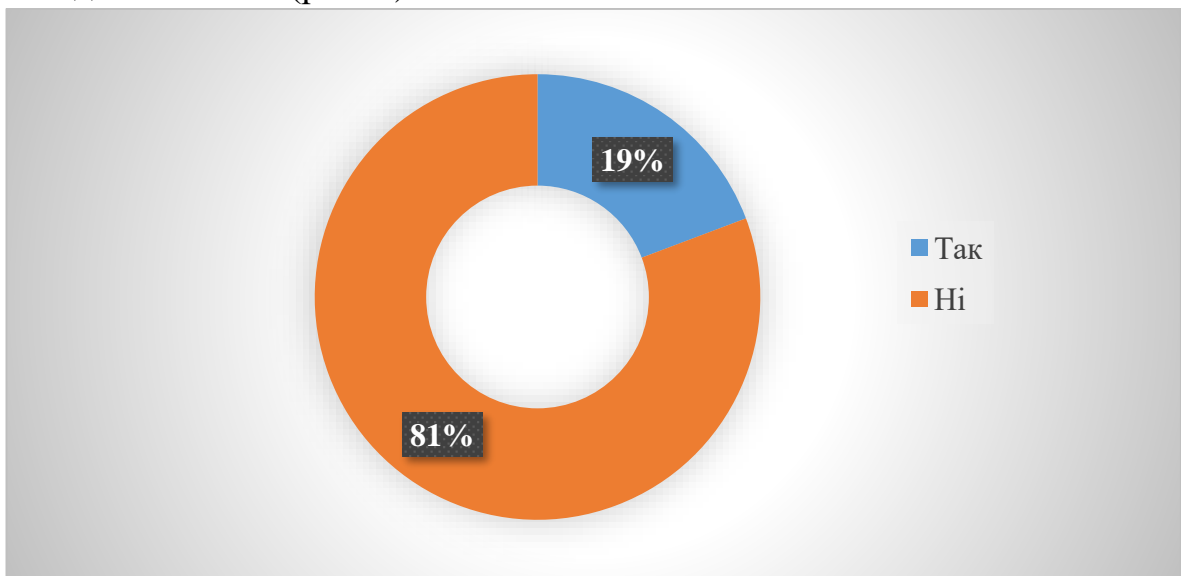

Рис. 7. Чи робили Ви останнім часом запаси медикаментів від хронічних захворювань членів Вашої родини?

Дещо інша ситуація спостерігається зі створенням запасів медикаментів від респіраторних вірусних захворювань. Зокрема, чверть респондентів здійснювала відповідні закупівлі, а 75 % не бачили у цього необхідності (рис. 8).

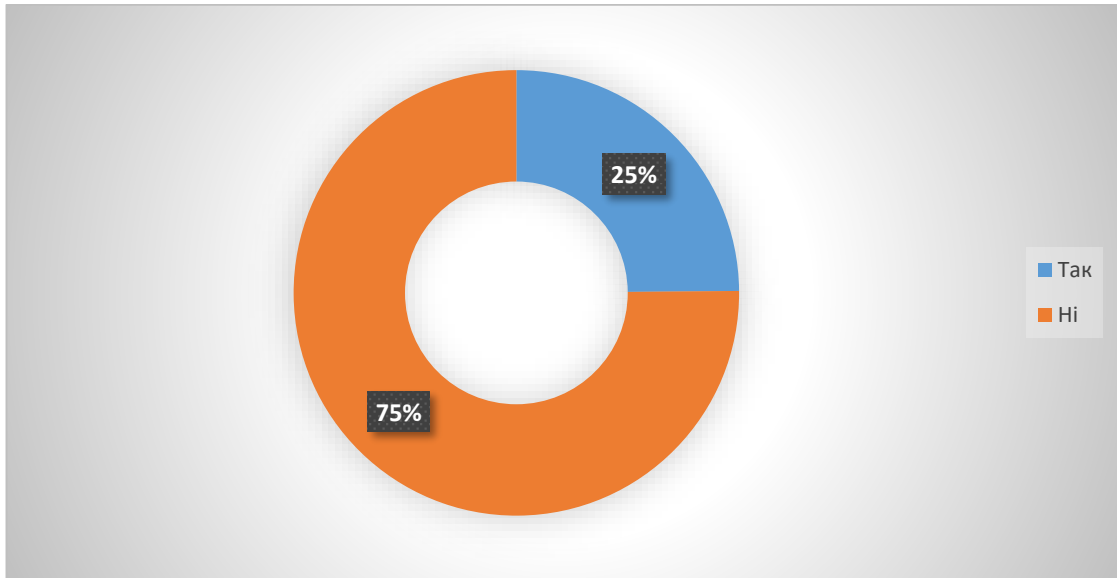

Рис. 8. Чи робили Ви останнім часом запаси медикаментів від респіраторних вірусних захворювань?

У цілому майже 9 % респондентів стикнулися з проблемою придбання медикаментів, 23 % частково відчували на собі таку проблему, а 58 % опитаних не відчували дефіциту медикаментів (рис. 9).

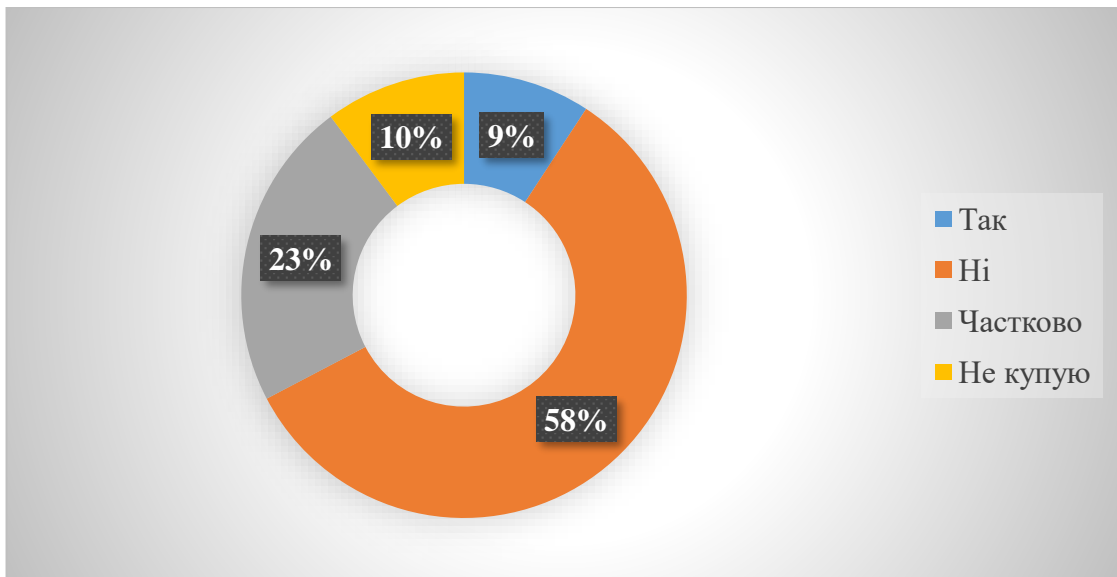

Рис. 9. Чи виникають у Вас проблеми із придбанням медикаментів?

Лише 38 % опитаних забезпечені захисними та дезінфікуючими засобами, тоді як майже 25 % не встигли або не мали намірів купувати відповідні засоби (рис. 10). У цілому 62 % респондентів не були забезпечені захисними та дезінфікуючими засобами належним чином.

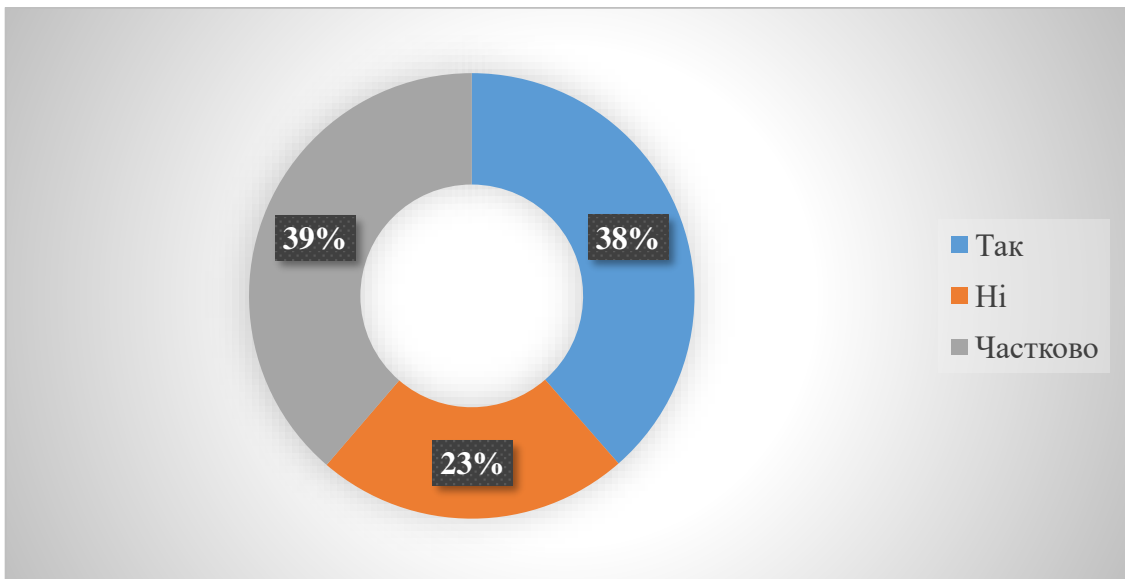

Рис. 10. Чи забезпечені Ви та члени Вашої родини захисними та дезінфікуючими засобами?

Правил захисту від вірусної інфекції повною мірою дотримуються 70 % опитаних і частково – 27 % (рис. 11).

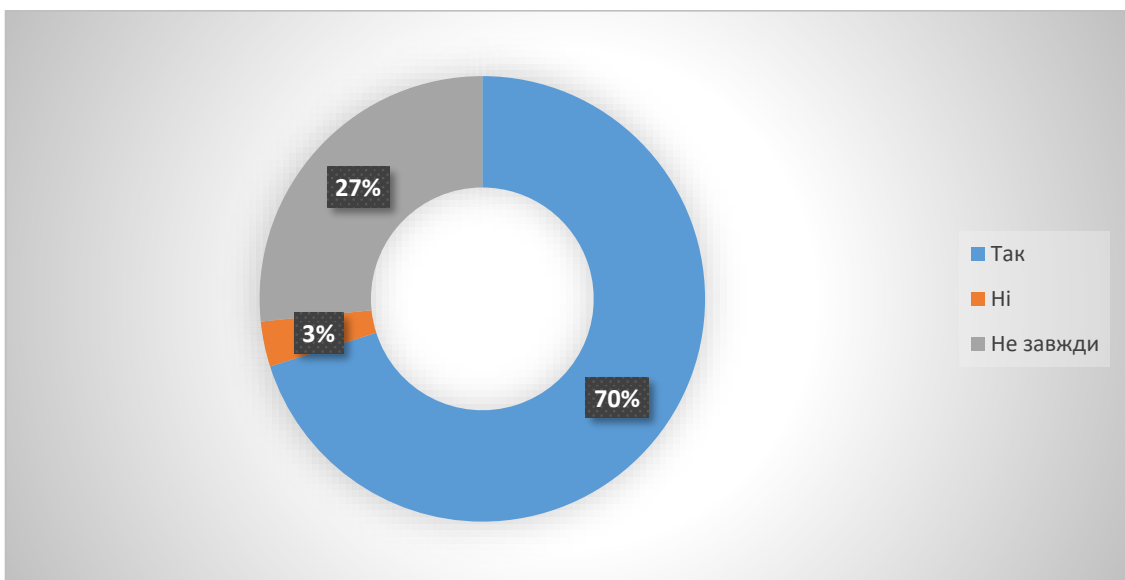

Рис. 11. Чи дотримуетесь Ви правил захисту від вірусної інфекції (часте миття та дезінфекція рук, уникнення контакту рук із обличчям, дистанція від людей 1–1,5 м, уникнення скупчення людей тощо)?

Значна частина опитаних (20 %) частково погоджуються із введенням карантину з метою запобігання поширення коронавірусної інфекції на території України (рис. 12). 76 % респондентів визнають необхідність введення таких заходів.

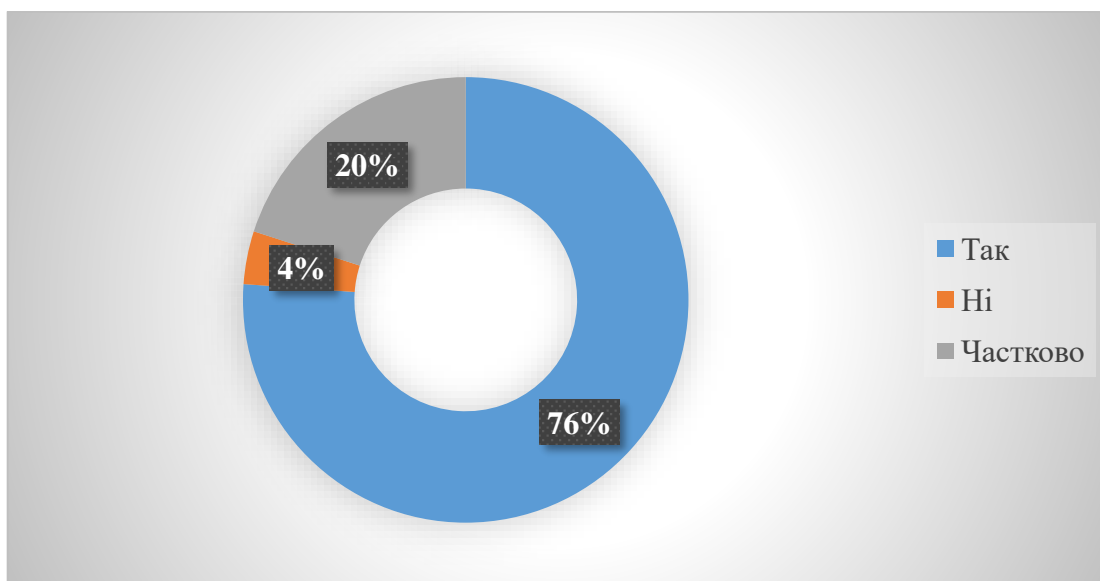

Рис. 12. Чи згодні Ви із введенням карантину з метою запобігання поширення коронавірусної інфекції на території України?

Блок 3. Рівень занепокоєності громадян

Мета: Оцінити рівень занепокоєності громадян у зв'язку із поширенням коронавірусної інфекції.

Більшість респондентів (56 %) оцінили рівень свій тривоги щодо поширення коронавірусної інфекції в Україні як середній (рис. 13). Високий рівень тривоги визнали лише 18 % опитаних.

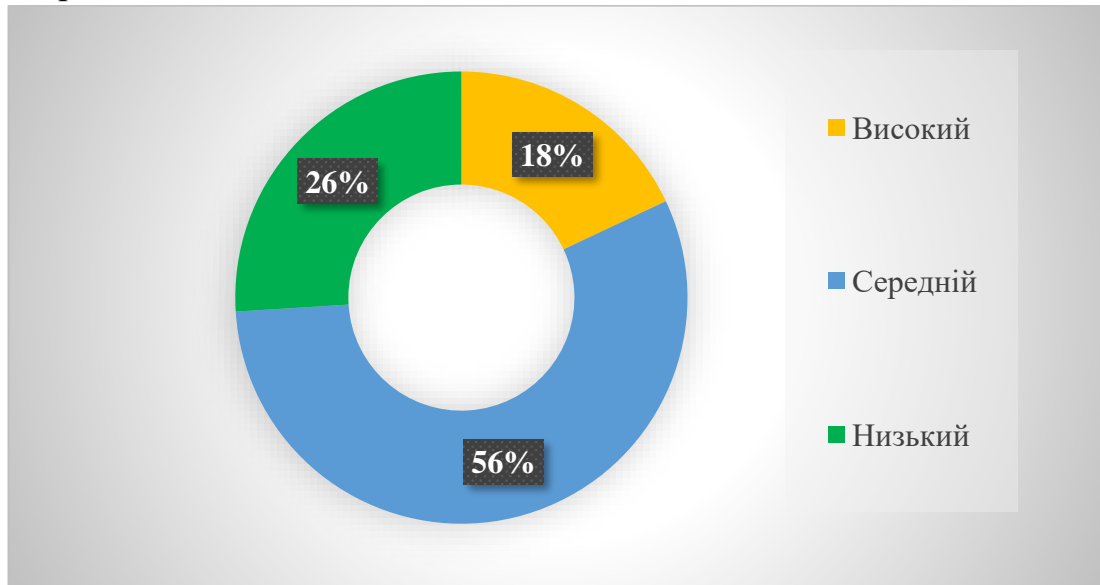

Рис. 13. Вкажіть Ваш рівень тривоги щодо поширення коронавірусної інфекції в Україні

Більшість (54 %) респондентів не відчувають занепокоєння з приводу ймовірного виникнення дефіциту харчових продуктів в умовах посилення карантинних заходів (рис. 14). Частково занепокоєними почувають себе 36 % опитаних.

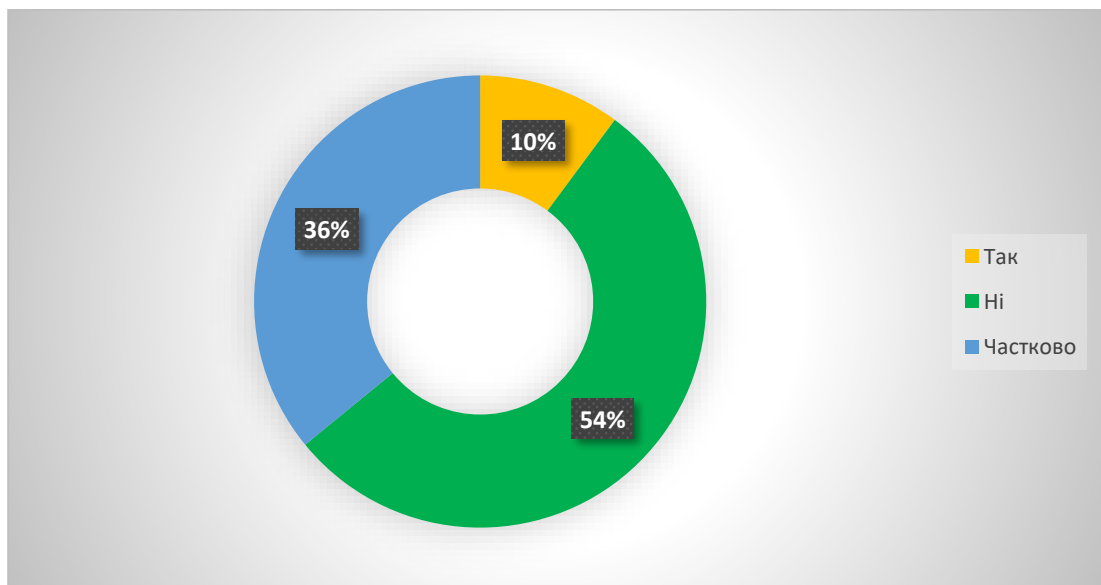

Рис. 14. Чи існує у Вас тривога щодо можливості виникнення дефіциту харчових продуктів в умовах посилення карантинних заходів?

У разі виявлення значної кількості випадків коронавірусної інфекції 42 % опитаних схильні до самоізоляції, 32 % – будуть продовжувати звичний спосіб життя, але дотримуватимуться відомих заходів профілактики (рис. 15). 3 % респондентів планують не змінювати звичний спосіб життя.

Рис. 15. Якими будуть Ваші дії у разі виявлення значної кількості випадків коронавірусної інфекції у Вашому регіоні?

Висновки

Таким чином, для першого тижня введення карантинних заходів, пов'язаних з поширенням коронавірусної інфекції, характерними є:

- адекватне сприйняття більшістю громадян необхідності введення карантину з метою запобігання поширення коронавірусної інфекції на території України;
- середній рівень стурбованості населення щодо поширення коронавірусної інфекції в Україні;
- середній рівень стурбованості громадян щодо ймовірного виникнення дефіциту харчових продуктів в умовах введення карантинних заходів та, як наслідок, некритичний рівень зростання попиту на більшість харчових продуктів (крім круп'яних виробів);
- тенденція щодо виникнення дефіциту на окремі групи медикаментів та низький рівень забезпечення населення захисними і дезінфікуючими засобами.